

Skolebesøk i Danmark **19.-20. april 2010**

Nasjonalt kompetansesenter for
skriveopplæring og skriveforskning

Jorun Smemo

Innhold

Bakgrunn	s.	3
Om Vintersbølle skole	s.	4
Inntrykk fra Vintersbølle skole	s.	5
Spor etter skriving overalt	s.	5
Utforskende tilnærming	s.	6
Autentisk litteratur og egne tekster	s.	7
Reelle mottakere	s.	8
Skriving som sosial aktivitet	s.	9
Gutter og skriving	s.	10
Hva med rettskrivingen?	S.	11
Samtale med de andre lærerne	s.	11
En liten konklusjon	s.	12
Vedlegg		
1. Invitasjon til Vintersbølle skole	s.	14
2. Overordnet prinsipp	s.	15
3. Prinsipper for undervisningen	s.	16
4. Elevvurdering	s.	18
5. Tidlig lesing	s.	19
6. Brev til foreldrene	s.	20
7. Elevenes egne sanger	s.	21
8. Elevtekster	s.	25

Bakgrunn

Røros i Norge og Vordingborg i Danmark har tidligere vært vennskapsbyer. Det har vært flere utvekslinger av lærere, og flere av skolene har vært på besøk hos hverandre. Gjennom dette arbeidet har jeg knyttet gode kontakter med flere danske lærere.

I april var jeg leid inn som foredragsholder ved konferansen Tekstcompetence i Norden i regi av Nationalt videntcenter for læsning. En av mine tidligere bekjente fra Vordingborg så i invitasjonen til denne konferansen at jeg skulle delta. Dermed tok han på vegne av sin skole Vintersbølle skole i Vordingborg kontakt med meg og spurte om jeg kunne besøke skolen deres når jeg likevel var på de kanter. Mitt foredrag på konferansen skulle være om gutter og leselest og Vordingborg skole har fått anerkjennelse for sitt arbeid med tidlig innsats i lesing. Dette var altså et område hvor vi hadde felles interesser. For Skrivsesenteret var det interessant å få innblikk i dansk skole, og særlig få vite noe om hvordan det jobbes med skriving.

Kontaktpersoner for meg ved Vintersbølle skole var

- Jens Kristensen
- Bettina Andreassen

Skolen laget en formell invitasjon og en timeplan for mitt besøk ved skolen. Planen innbefattet deltakelse i 2.klasse (tilsvarende vår 3.klasse, med i alt 19 elever) gjennom to dager, samtale med lærere ved skolen og samtale spesielt med Jens Kristensen, kontaktlærer i 2a, og Bettina Andreassen, viseinspektør og leseveileder.

(Vedlegg 1)

Vintersbølle skole

Skolen er en barneskole som dekker 0. (børnehaveklassen) – 6.trinn, med totalt ca 250 elever. Skolen har også inkluderende ”satelittklasser” bestående av elever med særskilte behov. Det er lagt særlig vekt på brobygging mellom barnehagene og skolen, og Vintersbølleskolen og ungdomsskolen Marienberg.

Vedlegg 2 Overordnet prinsipp

Vedlegg 3 Prinsipper for skolens organisering

Skolen kalles ”skolen i skovbrynet” og den lå landlig og vakkert til med skogen, stranden og havet like ved. Denne beliggenheten preget også aktivitetene til mange av klassene og lærerne. De utnyttet ofte mulighetene for førstehåndserfaringer og opplevelser i nærområdet.

I 2006 ble det gjort en del endringer i Folkeskoleloven for blant annet å styrke den løpende vurderingen av elevenes utbytte av undervisningen. Dette medførte også at det ble utarbeidet ulike vurderingsverktøy og nasjonale prøver. Lærerne jeg snakket med var særlig opptatt av kravene om kartlegging, og diskusjonen minnet mye om den vi hører i Norge. En av frustrasjonene gikk på at de nasjonale prøvene i lesing inneholdt ”lurespørsmål” for at noen elever ikke skal forstå. Et eksempel som ble nevnt var at barn er konkrete i tankegangen og forstår ikke sammenhengen mellom et bilde av ei musefelle (felle = substantiv) og et bilde av ei øks i en trestamme (felle = verb). Dette er ikke god pedagogikk, mener noen av lærerne.

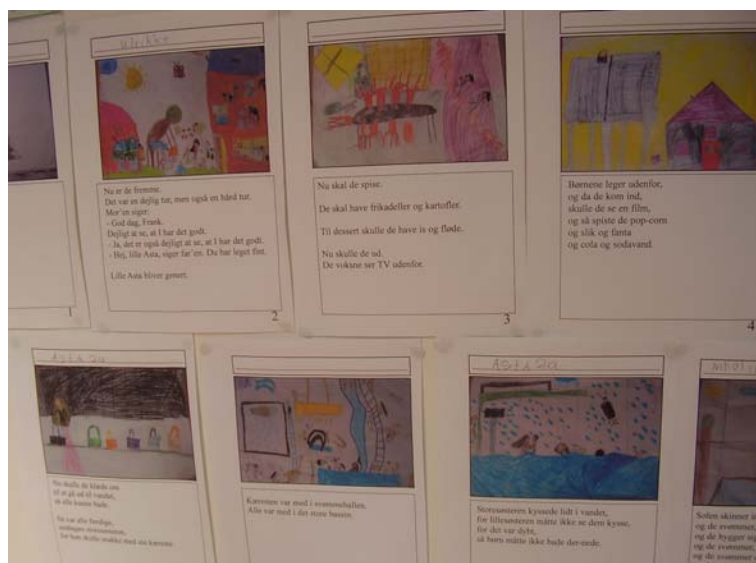
Vedlegg 4 Elevvurdering.

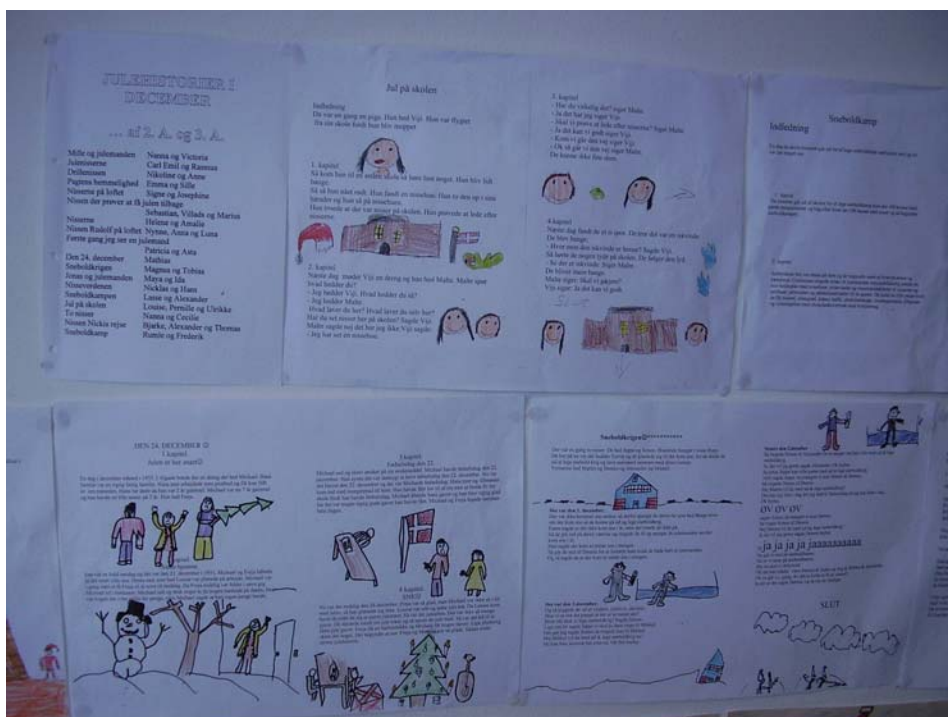
Inntrykk fra Vintersbølle skole

Jeg var invitert hjem til Jens dagen før jeg skulle besøke skolen. Vi snakket løst og fast om dansk skolesystem, hans tanker om undervisning og arbeidsmåter. Et av utsagnene jeg la spesielt merke til var: ”vi har ikke spesielt fokus på skriving, alt dreier seg om lesing her hos oss.” Med dette i bakhodet møtte jeg opp på Vintersbølle skole tidlig mandag morgen, men det jeg fikk se svarte absolutt ikke til forventningene.

Spor etter skriving over alt

Allerede i inngangen og i trappen opp til 2. etasje så jeg elevtekstene. De var mange – de var flotte – de var multimodale – og de uttrykte skriveglede! Inne på klasserommet var det likedan, veggene og skråtaket var dekorert med fantasifulle tegninger og tekster. Disse var i hovedsak samarbeidsprosjekter mellom to eller flere elever, og flere av tekstene var påbegynt allerede i 1.klasse (vår 2.klasse) og de hadde utviklet seg til lange fortellinger, dikt, sanger, referater og fagtekster. Fra første sekund ble jeg guidet gjennom ulike tekstforløp av elever som var ivrige etter å vise meg alt de hadde skrevet og produsert. Til og med en meget spesielt lyrisk og klangfull formidling av to jenters bekymring for at naturen ikke skal kunne reddes, fikk jeg presentert. Det var for meg helt tydelig at disse elevene hadde en mening med det de produserte og et dypt engasjement i sine prosjekt.

Elevenes skriftlige arbeider møtte oss allerede i inngangen

Utforskende tilnærming

Dagen startet med at noen elever ville vise fram ting de hadde med seg hjemmefra. Dette viste seg å være oppfinnelser de hadde arbeidet med hjemme. Temaet for denne perioden var balanse, og flere av elevene viste fram oppfinnelser som illustrerte og forklarte dette fenomenet. Jens la vekt på at de i sin presentasjon skulle forklare for de andre elevene og begrunne hvordan ting hang sammen.

Det jeg opplevde de to dagene sammen med 2.klasse var noe jeg i ettertid har tenkt på som ”noe jeg bare tidligere har lest om i bøker” men aldri har sett i praksis. Jens arbeidet hele tiden på en måte som integrerte det muntlige, lesing og skriving.

Autentisk litteratur og egne tekster

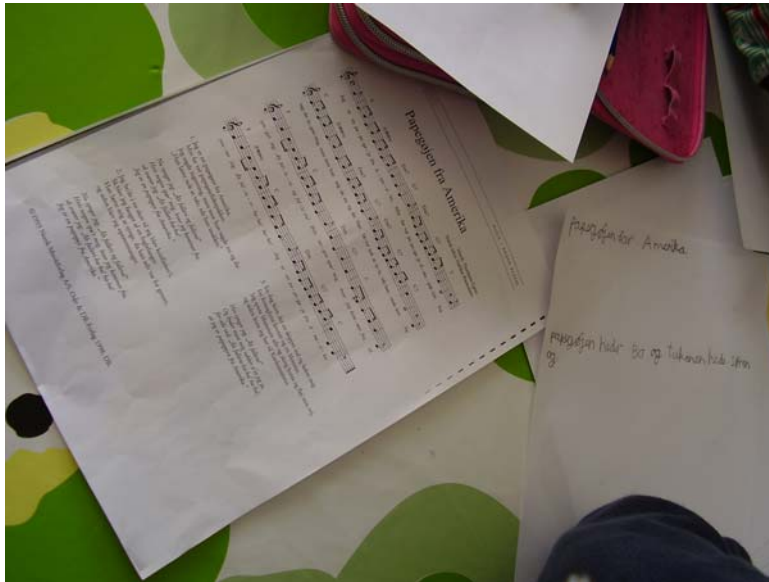
Helt fra første skoledag var fokuset satt på meningsfull og autentisk lesing. Følgende er hentet fra velkomstbrevet til elevenes foreldre:

”Oplæringsbøker

Jeg har også tenkt på at oppfordre en af barnene ad gangen til at medbringe sin yndlingsoplæringsbok, som så skal presenteres af vedkommende: hvorfor er netop den historie god?, hvilken slags fortelling er der tale om her?, hvem mon den er skrevet for? - og den læser jeg så op fra, evt. i uddrag. Jeg starter selv... gerne et par gange om ugen.”

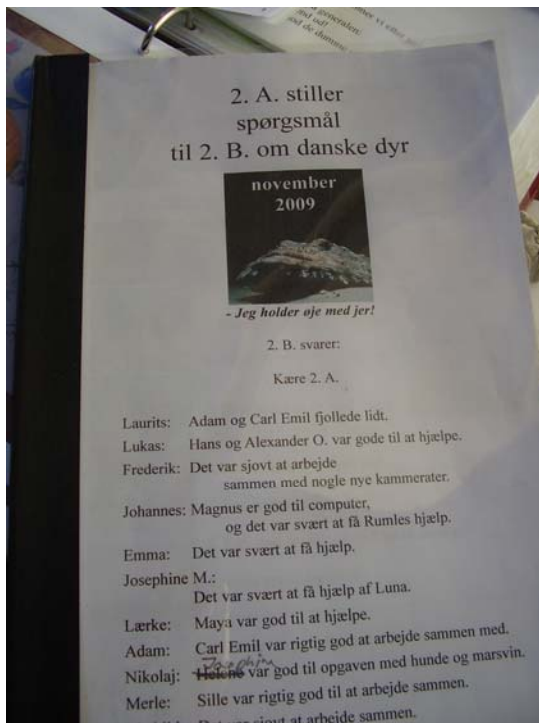
Elevene hadde produsert tekster fra første dag i skolen. Denne klassen hadde ingen ABC-bok, de lagde sine egne lesebøker. Klassens lesebok fra 1.klasse besto av mange ulike typer tekster. Det var rim og regler, dikt, fortellinger og fagtekster. Noen av tekstene tok utgangspunkt i autentiske tekster som klassen i fellesskap omarbeidet, og elevene ble diktet inn i teksten. Andre lesetekster var basert på felles tekstskaping eller elevenes individuelle tekster. Det medførte også at skriverne alltid hadde et mål med arbeidet sitt og et reelt publikum for sine tekster. Denne arbeidsmåten var gjennomgående i alle fag.

I to av øktene jeg fikk være med på, arbeidet klassen sammen med satelittklassen (bestående av jevngamle elever med særskilte behov). I dette arbeidet hadde hver gruppe (fire elever pr gruppe, Jens hadde satt opp gruppene) valgt en av fire utvalgte barnesanger som de skulle presentere for de andre etter endt prosjektperiode. Arbeidet skulle gå over to uker. Hver gruppe kunne velge hvordan de ville presentere sin sang, gjennom stangdukketeater, en tegneserie, et tv-program eller som et teater der de selv var rollefigurene. Jeg fikk være med på oppstarten av dette prosjektet, og igjen ble jeg imponert over hvordan elevene gjennom det praktiske arbeidet trente samarbeidsferdigheter, samtaleregler og demokratisk tankegang og oppmerksomhet i forhold til hverandres ulikheter. Arbeidet innebar også på alle gruppene skrivning, i dette tilfellet omarbeiding av en kjent barnesang til en ny sjanger. Elevene diktet også sine egne sanger med utgangspunkt i de kjente barnesangene (vedlegg 6)

Papegøjen fra Amerika ble omarbeidet til ny sjanger

Reelle mottakere

I 2.klasse hadde elevene arbeidet seg gjennom et tema om dyr, og skrivearbeidet i denne perioden var en "spørrebok" hvor klassen hadde laget spørsmål til temaet. Det samme hadde en av de andre klassene ved skolen gjort, og så byttet de selvfølgelig spørrebøker for å bryne seg på hverandres spørsmål.

På framsiden var elevenes egen evaluering av arbeidet med boken.

Elevenes egne bøker var en del av klassebiblioteket

Skriving som sosial aktivitet

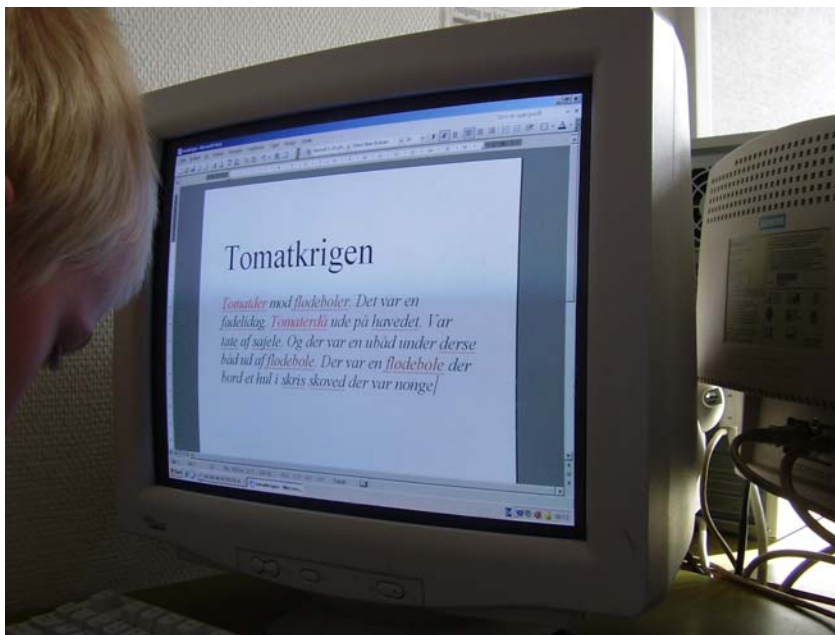
All skriveaktiviteten jeg observerte var tuftet på elevenes egne valg og engasjement. Dette medførte at elevene arbeidet på mange forskjellige måter og i ulikt tempo. De fleste hadde valgt å arbeide sammen med en eller flere av de andre elevene. Timene startet med en gjennomgang av de enkelte elevenes planer for skriveøkta, og i slutten av økta fortalte hver elevgruppe hva de hadde utrettet og noen presenterte for de andre sine uferdige arbeider. I denne sekvensen var det også obligatorisk med respons, eller *råd* som de kalte det, fra medelevene. Jeg ble imponert over elevenes evne til å komme med konstruktive råd til hverandres arbeid. Det var tydelig at denne arbeidsmåten var innarbeidet og at de allerede hadde lang trening i responsgiving. I denne fasen brukte også Jens mange faglige uttrykk når han ga respons, det var uttrykk som innledning, høydepunkt, replikker og tekstbinding. Jens var ellers klar på at vi trenger ikke de gode historiene for å henge dem på veggen. Gode historier er best "live", sa Jens. Han mente at det er prosessen som er den viktige når barna leser, samtaler og skriver.

Ypperlig eksempel på samarbeid. En gutt og en pike i dyp konsentrasjon om sitt prosjekt

Gutter og skriving

Jens fortalte at guttene svært ofte startet sine skrivarbeider med en tegning. Disse var gjerne detaljerte og illustrerte elevens prosjekt eller hensikt. Tegningen dannet så i neste omgang utgangspunkt for en verbaltekst. Jens mente at dette var typisk for guttenes måte å gå inn i teksten på. Jentene derimot formulerte ofte verbalteksten først, og deres tegninger fungerte mer som en illustrasjon eller ”pynt” til teksten, mente han.

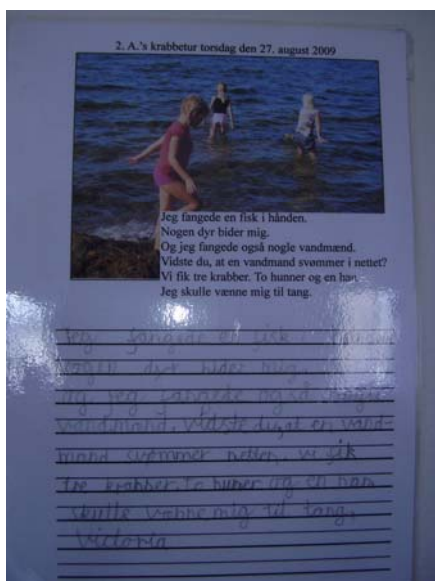

Dyp konsentrasjon. Skrivingen var jeg-forankret, og særlig gutter som ellers kunne ha problemer med oppmerksomhet eller utholdenhet, presterte nesten over evne, ifølge Jens.

Hva med rettskrivingen?

Elevene skrev både for hånd og på PC. Jens forklarte meg at alle elevene skrev slik de hadde forutsetninger for, noen lydrett, andre med et mer avansert skriftbilde. Når Jens gikk rundt og veiledet elevene la jeg merke til at samtalen om teksten beveget seg på flere plan. Her ble både innhold, tekstoppbygging, mediering, rettskriving og tegnsetting kommentert.

Jens brukte også minnepennen flittig til å laste over elevenes tekster. Etterpå tok han selv jobben med å rette opp elevenes rettskriving. Dette forklarte han med at det har liten hensikt å påpeke for elevene alle deres feil, men når de leser sin tekst neste gang skal den være så riktig som mulig. Gjennom gjentatt lesing av en ”riktig” tekst lærer elevene de riktige ordbildene, og de skriver stadig flere ord på riktig måte fordi de har lest dem så mange ganger.

Mange av tekstene bygde på elevenes egne opplevelser, og verbalteksten var både skrevet for hånd og på pc.

Samtale med de andre lærerne

I spisepausene satt jeg sammen med de andre lærerne på skolen, og flere av dem delte velvillig sitt syn på skriving. Alle visste hvem jeg var (skolebesøket var omtalt i ukemeldingen) og hva jeg spesielt var på utkikk etter. Hovedinntrykket mitt er at vi deler mange av de samme tankene, bekymringene og gledene ved å være lærer i grunnskolen. En av lærerne fra 4.trinn sa imidlertid noe som jeg synes det er viktig å formidle i denne rapporten:

Vi (lærerne på Vintersbølle) arbeider mye prosessorientert.

Dansklærerne tar ansvar for å utvikle skriving i ”alle fag”. Det gjør vi blant annet gjennom et tett teamsamarbeid.

Gjennom å arbeide prosessorientert med for eksempel fagtekster, utvikler også elevene leseforståelse. Elever som har arbeidet mye med å formulere matematikkoppgaver har større tekstforståelse når de selv skal løse matematikkoppgaver med tekst..

De første åra (1.-3.) jobber elevene særlig med tre sjangere: eventyr, fantasy og gysersjangeren.

I Danmark har vi hatt mye fokus på lesing i alle fag, men skriving i alle fag er ikke nevnt. Det finnes ingen verktøy for å vurdere elvenes skriving hos oss.

Bettina er skolens leseveileder. Hun nevner også faren den danske skolen nå står overfor; å havne i ”testgrøften”. Mange skoler, lærere og leseveiledere vet ikke hva de skal bruke de nasjonale testene til, sier Bettina. I følge henne er mappevurderingen en mye bedre vurderingsform fordi de dokumenterer utvikling og gir mestringsfølelse. Elevene blir ikke bedre til å skrive av å ha en diktat hver uke, slår hun fast.

I Danmark har skriving i skolen vært konsentrert om barnestaving. Derfor er mellomtrinnet et forsømt område. I de senere årene har mønster for skriving fått mer fokus, og Bettina nevner at strategier, tankekart og skrivehjelp har vært begreper i debatten.

Bettina mener at måten spesialundervisningen drives på ikke gir gode nok resultater, og dette skyldes blant annet at spesialelevenes undervisning i for stor grad blir løsrevet fra helheten, mener hun (Vedlegg 4).

En liten konklusjon

Jeg synes jeg hadde godt utbytte av skolebesøket i Vordingborg. Det er alltid nyttig å observere andres praksis, det gjør en selv bedre i stand til også å reflektere over egen praksis. Forskjellene på dansk og norsk skole er nok ikke så stor, og det som sikkert gjelder er at undervisningen varierer mye både fra skole til skole og fra lærer til lærer. Mitt inntrykk fra

Vintersbølle er imidlertid at skriveingen var jeg-forankret og hadde stor plass i elevenes skolehverdag. Alle elevene viste stort engasjement i de skrivesituasjonene jeg observerte, og skriveingen var gjennomgående en sosial aktivitet. Jeg tror også de danske lærerne satte pris på mitt ”utenfrablikk”, for som Jens sa etter å ha lest førsteutkastet til rapporten: ”Du ser jammen ut til å ha forstått pedagogikken bedre enn meg selv.”

Vedlegg 1 (Invitasjon til Vintersbølle)

Mandag den 19. og tirsdag den 20. april 2010

Jorunn Smemo
på Vintersbølle skole
Bakkebøllevej 6 4760 Vordingborg
www.vintersboelleskole.dk

Skolen i skovbrynet

8.00 - 9.30 i 2. A. med Jens Kristensen
9.50 - 11.35 i 2. A. og 2. B. med Linda Jensen

8.00 - 9.30

2. A. præsenterer det vi arbejder med i dansk som skriveaktivitet. Vægten vil blive lagt på 'det frie skrivearbejde' hvor elevernes egne ideer og tegninger og oplevelser bliver brugt. Vi taler om ideernes opståen, tegningernes visuelle udtryk, historiens udviklingsmuligheder, måder vi kan løfte historien på, hvordan forholdet er mellem beskrivende fremstilling og replik, forskellige indledninger (lige på og hårdt..., forklarende hvem, hvor, hvornår...), fra 'blyant'skrivningen begynder via gennemskrivning og fortælle-udviklings-muligheder på pc, til den færdigt-opsatte historie...

Vi vil også kunne vise dig, hvordan enkle rim, remser kan blive til 'hjemmelavede' sange.

Du vil blive vist eksempler på vores arbejde..

9.50 - 11.20

2. A. og 2. B. starter et parallelklassesarbejde. Pædagoger fra SFO-Hassellitten deltager. Der vil blive arbejdet med sange som udgangspunkt for at eleverne kan lave fortællinger, dramaer, dukketeater, som skal fremvises efter de næste to ugers arbejde.

Tirsdag 13.00

Samtale med lærere og evt. viceinspektør om skolens tidlige læseindsats.

Ændringer kan forekomme.

På skolens vegne
Jens Kristensen 55 37 33 46
jens.geert.kristensen@nyraad.net

Vedlegg 2 (Overordnet prinsipp)

Overordnet princip for Vintersbølle Skole og SFO-Hasselitten.

Det er Vintersbølle Skoles og Hasselittens målsætning, at alle parter - børn, forældre og personale - i alle relationer og på alle niveauer til stadighed virker på grundlag af 3 kerneværdier:

Fællesskab

- Vil vi skabe fællesskab ved at udvise respekt og anerkendelse i hverdagen for alle.
- I fællesskabet møder vi andre med værdighed, venlighed, hjælpsomhed, omsorg og imødekommenhed.
- I fællesskabet er der rummelighed og inklusion og alle føler ansvar for samhørigheden .
- For os betyder fællesskab: sociale kompetencer, forståelse for hinanden, respekt for hinanden og for hinandens forskelligheder, lydhørhed og samarbejde på alle niveauer og mellem alle parter.

Udfordringer

Med udfordringer tilpasset den enkelte vil vi skabe et læringsmiljø, hvor vi vægter:

- Et undervisnings- og fritidsmiljø, som sikrer optimal mulighed for at bruge og udvikle sine evner.
- Undervisningstilbud for alle børn.
- Kreativitet og leg.
- Selvstændighed og samarbejde.
- Udvikling og arbejdsglæde.
- Fordybelse.
- Tradition og fornyelse.

Trivsel

- Målet er at skabe trivsel for alle Vintersbølle Skoles og Hasselittens parter – børn, forældre og personale.
- Trivsel er, livsglæde, selvværd, selvtillid, nærvær og empati.
- Trivsel forudsætter: gensidig respekt, medbestemmelse , accept, ansvarlighed, tolerance, mobbefrit miljø.
- Trivsel medfører: tolerance, tryghed, glæde, overskud til engagement, omsorg og læring.

Vi er i tilrettelæggelsen af vores dagligdag bevidste om at inddrage og anvende kerneværdierne aktivt for at nå de fælles mål. Det sker i skolebestyrelsen, i ledelsen, blandt medarbejderne og børnene og i forhold til forældrene.

På skolebestyrelsens vegne
November 2008

Thorsten Gregersen
formand

Vedlegg 3 (Prisnipp for undervisningen)

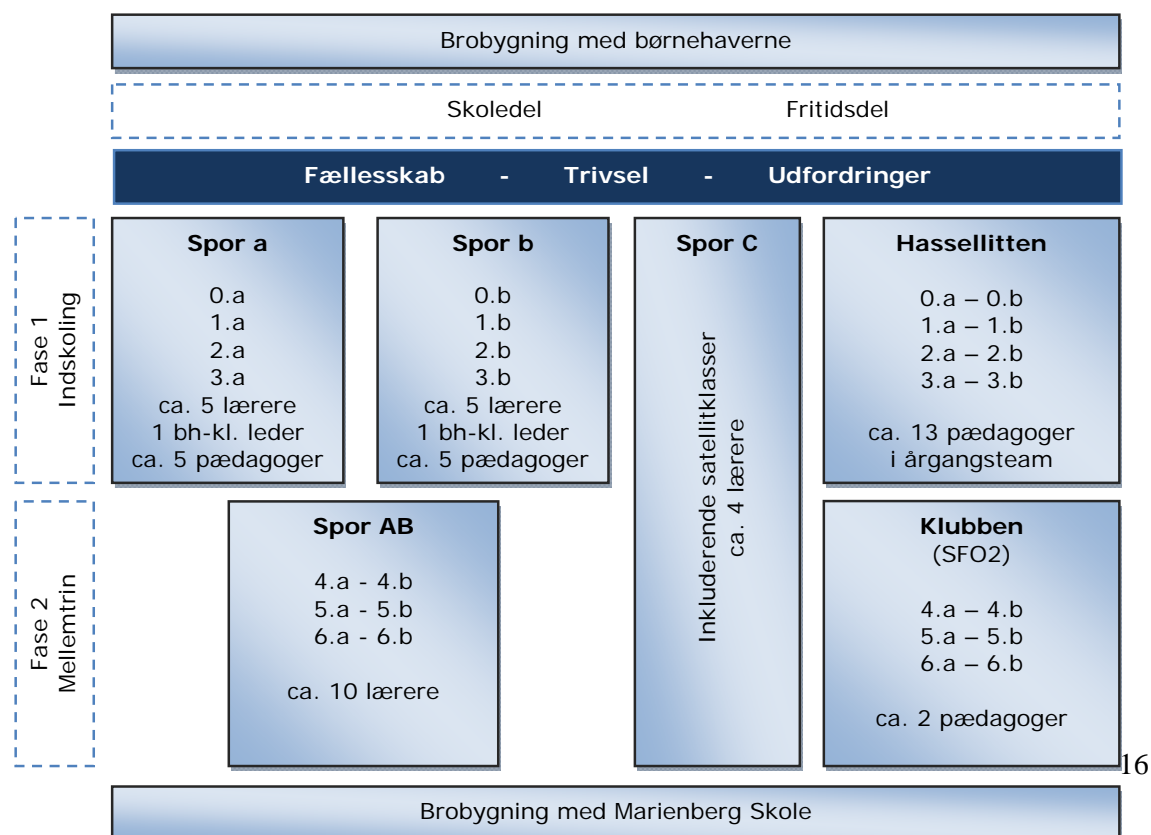

Princip for undervisningens organisering på Vintersbølle Skole og SFO Hassellitten

Med kerneværdierne, fællesskab, trivsel og udfordringer, som grundlag arbejder Vintersbølle Skole og SFO Hassellitten for at være det bedst mulige undervisnings- og skolefritidstilbud, hvor vi ønsker at skabe optimale udviklingsmuligheder for alle.

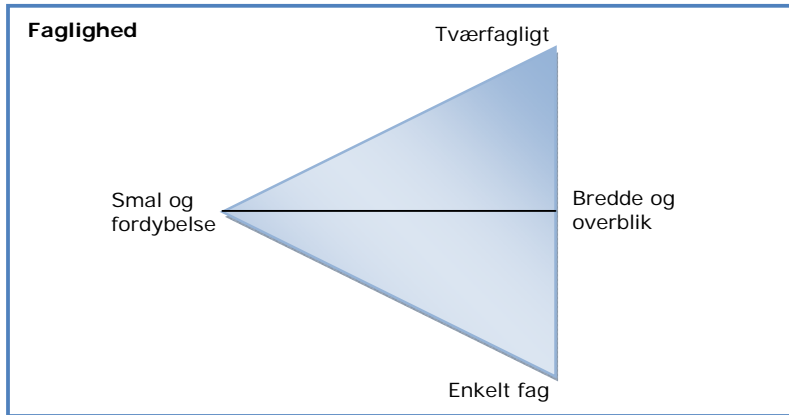
Skolen er organiseret i indskoling (0.-3.kl) og mellemtrin (4.-6.kl). Klasserne er struktureret i lodrette spor med øget mulighed for aldersintegrerede undervisningsforløb. I Hassellitten er børnene årgangsorganiseret for at fremme fællesskab og trivsel på tværs af årgangene.

For at sikre en god skolestart og god overgang til overbygningsskolen har vi et velfungerende brobygningsarbejde med de to børnehaver og Marienberg Skole.

Undervisningen er organiseret efter følgende principper:

- Individuel og gruppebaseret undervisning på baggrund af køn, alder og kompetencer.
- Høj faglighed
- Vekselvirkning mellem snævert faglige forløb, helhedsprægede faglige forløb og brede tværfaglige forløb.

- Anvendelse af varierede arbejdsformer, læringsrum og læringsmaterialer.
- Projektarbejdsformen, hvor eleverne gives mulighed for at træne og kombinere kompetencer og faglige færdigheder i kortere eller længere forløb, er en integreret og væsentlig bestanddel, tilpasset det enkelte klassetrin og elevernes udvikling.
- Specialundervisningen, herunder satellitklasserne, organiseres så der sikres størst mulig inklusion af den enkelte elev.
- Tæt samarbejde med og højt informationsniveau til forældre, herunder vejledning i lektielæsning.
- Selvstyrende lærer/pædagogteam for hvert spor
- Ligeværdigt og komplementært samarbejde mellem lærere og pædagoger, herunder fælles teammøder, elevplansarbejde, spisepause, forældresamtaler og forældremøder, samt fælles planlægning, afvikling og evaluering af projektføreløb.

Fritidstilbuddet planlægger sine aktiviteter i en vekselvirkning mellem projekter, værkstedsprægede aktiviteter, idræt, leg og bevægelse, samt årstidsbestemte aktiviteter. Der tages hensyn til det enkelte barns eller børnegruppens behov.

Undervisningens organisering evalueres løbende af ledelsen, af pædagogisk råd og af skolebestyrelsen. Princippet skal evalueres inden udgangen af 2012.

På skolebestyrelsens vegne

Vintersbølle Skole den 15. juni 2009

Thorsten Gregersen
Formand

Vedlegg 4 (fra en informationsfolder om elevvurdering)

Skriftlige elevplaner

Fra skoleåret 2006-2007 skal alle elever i folkeskolen have en skriftlig elevplan.

Elevplanen skal indeholde oplysninger om, hvordan elevens udbytte af undervisningen er blevet vurderet og evalueret igennem året. Men lige så vigtigt:

Det skal fremgå, hvordan læreren og eleven vil følge op på de opnåede resultater. Hvad er målet for den kommende tids undervisning? Hvad skal der specielt være fokus på?

Elevplanen skal udarbejdes mindst én gang om året, og den skal omhandle alle de fag, som eleven undervises i. Elevplanen bør være i en kort og præcis form, så den kan være et nyttigt og overskueligt redskab for lærere, elever og forældre.

De nationale test

Fra foråret 2007 får skolerne et nyt redskab til den løbende evaluering. Der indføres en række nationale test, som vil give et bedre overblik over elevernes faglige niveau.

Testene skal fungere som et pædagogisk redskab til lærerne, da de kan være med til at dokumentere elevernes udbytte af undervisningen. Derved kan undervisningen bedre målrettes de behov, som den enkelte elev har.

De nationale test vil dække de dele af fagene, der kan evalueres ved hjælp af test. Samtidig vil testene være ét af flere redskaber, som undervejs i børnenes skolegang.

I skoleåret 2006/2007 indføres test i matematik i 6. klasse, læsning i 8. klasse og fysik/kemi i 8. klasse. Fra skoleåret 2007/2008 indføres test i læsning i 2., 4. og 6. klasse, matematik i 3. klasse, engelsk i 7. klasse samt geografi og biologi i 8. klasse. Der udvikles desuden to frivillige test i dansk som andetsprog til 5. og 7. klassetrin.

Vedlegg 5 (Tidlig lesing, Bettina Andreassen)

Tidlig læsning

Vi har igennem 6 år givet en ekstra ressource til at få læsningen godt i gang. Formålet har ligget på læsningen, men skrivningen er en del af læsekursen. Børnene skriver hver dag. Det skriftlige arbejde er forskelligt alt efter hvilket niveau børnene befinder sig på. Vi har gjort det således, at hele klassen har haft læsekursus fra jul til sommer i 1. klasse. Der bliver valgt 4 elever ud, som får undervisningen udenfor klassen. Det er typisk børn, som har svært ved at koncentrere sig i en større gruppe. Resten af klassen har også læsekursus, men det er op til den enkelte lærer at tilrettelægge dette kursus. Det er nødvendigvis ikke de samme materialer, som bruges til alle børn. Børnene kan også blive udskiftet i perioden, hvis der viser sig andre behov.

Formål:

- * At børnene opnår glæde ved at læse
- * At børnene får selvtillid og selvværd
- * At alle børn bliver bedre læsere
- * At børnene får glæde af den gode børnelitteratur, der findes

Mål:

- * At de mest langsomme læsere også kan læse en letlæselig tekst til sommerferien
- * At eleverne i 3. klasse ligger højere i læsestandpunkt end landsgennemsnittet
- * At højst 4% af eleverne senere skal have særlig støtte

Det har dog vist sig at de første år, vi havde læsekursus kunne vi mærke en stor effekt af dette. Men når jeg ser på de læseresultater, vi p.t. har for dette år og de to foregående kan jeg ikke se en stor fremgang. De børn, som er på læsekursus har fortsat vanskeligheder ved læsningen, når de forlader læsekursen og dansklæreren står med dette. Derudover oplever børnene, at det ikke er rart at blive taget ud af klassen. De prøver vi tager i 3. klasse viser, at de elever, som har gået på læsekursus fortsat har vanskeligheder.

Vores målsætning vedr. at eleverne i 3. klasse ligger højere i læsestandpunkt end landsgennemsnittet er heller ikke opfyldt og derfor har jeg gjort mig nogle overvejelser i forhold til hvorfor dette ikke er sket.

Jeg er nået frem til følgende konklusion:

Der er ikke tilstrækkelig sammenhæng ml. specialcenter (de 4 elever) og resten af klassen. Hvis indlæringen skal "rykke" for eleverne er det vigtigt, at de oplever en sammenhæng i hverdagen. Derudover oplever børnene at der stilles forskellige krav vedr. skrivningen. Hvor de i specialcentret skal skrive efter og kopiere, skal de i klassen i højere grad arbejde med børnestavning og selv kunne formulere. Derudover viser forskning at hvis børnene ikke aktivt er sikker i bogstaverne og deres lyde, får de sværere ved at læse. Forskning viser også, at de børn, som har vanskeligheder ved lyde, har større forudsætninger for at lære at læse, hvis de også skriver og anvender lydene til skrivning. (forskningen jeg henviser til er Jørgen Frost). Dermed er min konklusion at sammenhængen ml specialcenter og klassen skal optimeres og der skal være et tættere samarbejde ml lærerne. Jeg mener også at der sidst i 0. klasse skal sættes ind, da grundlaget for bogstaver og lyde dannes her.

Vedlegg 6 (Fokus i skrivearbeidet, brev til foreldrene)

2. A. uge 20 maj 2010 Vintersbølle skole					
	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
8.00	Dansk Biblioteket	Dansk Læs, stav og skriv	Musik	N / T Sløjd- / skov- aktiviteter	Dansk Læs, stav og skriv
8.45	Læs, stav og skriv Jens	Jens	Dorte	Jens	Jens
9.30	Frikvarter				
9.50	Matematik Faktor 2B Kirsten	Matematik Faktor 2B Kirsten	Dansk Læs, stav og skriv Jens	Dansk Læs, stav og skriv Jens	Idræt Annette og Niels
11.20	Frikvarter				
12.15 - 13.00	Billedkunst Jon	Billedkunst Jon	Matematik Faktor 2B Kirsten	Kristendom Påske- fortællinger	Klassens tid Jens

Kære forældre i 2. A.

Siden sidst har vi i Hassellitten vist vores historier fra både 2. A. og 2. B. Fremvisningen tog godt og vel det meste af formiddagen, og derfor fortsatte vi i musiklokalet mandagen efter med at vise Sille og Victorias papegøjehistorie og Maya, Josephine, Rumle og Villads har fremført deres lange fortælling. Vores historier blev ledsaget af egne sange. Disse er senere blevet trykt på læse-, stave- og skrivearkene.

Stav 2 er stort set afsluttet. Skrivevejen 2 med fejlrettelser afsluttes denne uge, og frilæsningsbøgerne opprioriteres. Vores præsentationer af tegneserierne fortsættes ugen ud. Vi har haft opmærksomhed på, om de er både for voksne og børn eller udelukkende for børn, om sværhedsgraden af læselighed, om historien tiltaler mig, om forskellen på forklarende og beskrivende 'hjørne' tekster, mundrette replikker og lydmalende udtryk.

Hver dag i denne uge laver vi datomærkede ark med læse-, stave- og skrivetræning samt nyttig repetition af stof fra skriftlig dansk. Stavedelingsregler og højtstavning øves for at rutinere denne færdighed samt lette læsningen af nye ord. D- og g-udtaleme problematiseres i udvalgte ord. Hj- og hv- omtales, når det er relevant.

I N/T er vi kun nået få stenkast længere end omtalt i sidste ugebrev. Vores katapulter er videreudviklet, og nogle af dem er ganske store og velfungerende. Vi taler om optimering af kasteevne.

Vores læsevejleder, Bettina Andreassen, laver nogle sætningsstillelæsningsopgaver med klassen. Disse skrives ind i elevplanen. Når jeg har testresultater, vil jeg viderebringe disse. Jeg er personligt interesseret i at få prøvet / kommenteret på børnenes skrivearbejder, så det har jeg bedt Bettina om at undersøge om man kan ud fra landsdækkende standarder, for det oplevede jeg ikke noget af, sidst vi blev testet.

Næste ugebrev fredag den 21. maj. Her får I seddel om emneugen op til skolefesten fredag den 21. maj, hvor hele skolen arbejder i fire forskellige 'stor'-grupper.

Med venlig hilsen Jens 55 37 33 46
jens.geert.kristensen@nyraad.net

Vedlegg 7 (Elevenes egne sanger)

Læs, stav og skriv 2. A. mandag den 3. maj

Jeg er en lækker hankat, og Tiger er mit navn.
Min kæreste hedder Bella, og hun gør altid gavn!

Vi danser ofte sammen, og det er rigtig sjovt,
og snubler hun og falder, så er det altså flovt!

Vi danser altid tango, tango, tango!
Vi danser altid tango, for tango er så sjov.

Hvis Bella skulle snuble, snuble, snuble.
Så har hun noget om livet, og det er vores tov.

Rimord lavet af
Josephine, Rumle,
Maya og Villads

Find røde bogstaver, del disse ord i stavelser med en streg
og stav dem højt med stavelses-delning, som da far og mor var børn.

Eks.

altid **a - l a l** **t - i - d** **tid** **altid**

h a n k a t

l i v e t

B e l l a

l æ k k e r

s n u b l e r

h e d d e r

s a m m e n

r i g t i g

d a n s e r

a l t i d

s k u l l e

o f t e

16

Læs, stav og skriv 2. A. onsdag den 5. maj

Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!
Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!

1. Her er vi. Vi' rigtig cool
i naturens swimming-pool.
Med halen vi slår spjæt
og undgår fiskerens net.

Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!
Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!

2. Pas på! Vi er så seje!
Ikke slappe som en reje!
Vi svømmer hurtigt rundt,
for det skulle være så sundt!

Find røde bogstaver,
del disse ord i stavelser med en streg
og stav dem højt
med stavelses-delning, som da...

s e j e

s v ø m m e r

r e j e

g a m l e

N a n n a

s l a p p e

s k u l l e

Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!
Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!

3. Vær på vagt. Vær kvik og frisk!
Ikke som den gamle fisk.
Historien vil fortælle:
Han endte som en fiske-frikadelle!

Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!
Rap, rap! Er du svag og slap!?
Pas på, pas på! Vi' så rå, så rå!

2. A. og Marius, Helene,
Carl Emil og Nanna

Læs, stav og skriv 2. A. fredag den 7. maj

Two sets of three horizontal lines for writing, each set with a top line that is slightly slanted upwards to the right.

Jeg er en fugle-fange-fanger, og jeg elsker at
få fat i verdens største fugle-fanger-skvat!

Det lykkes for mig tit. Jeg elsker også at flyve frit.
Jeg hedder Pappi, og det kalder mor mig tit!

Mit næb er skarpt og giver en fugle-fanger hak,
og ingen fugle-fanger giver mig tak.

Mit næb skal proppes med sukker-knalder, tak!
Men ellers er det fyldt med papegøje-snak! Sille og Victoria

Two horizontal lines for writing, with a top line that is slightly slanted upwards to the right.

Find røde bogstaver,
del disse ord i stavelser med en streg
og stav dem højt med stavelses-delning, så du selv kan lære det videre til dine egne børn

f u g l e	l y k k e s	h e d d e r
p r o p p e s	f l y v e	e l l e r s
s u k k e r	e l s k e r	S i l l e
s t ø r s t e	g i v e r	P a p p i

Two horizontal lines for writing, with a top line that is slightly slanted upwards to the right.

Two horizontal lines for writing, with a top line that is slightly slanted upwards to the right.

20

Læs, stav og skriv 2. A. mandag den 10. maj

1. Nu skal jeg fortælle jer om tre små fisk, som nær var havnet på en fiske-handlers disk. De tre små fisk, de svømmede rundt, for deres mor havde sagt, at svømning var sundt.
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej

2. Pludselig en dag da vores venner svømmede rundt, da kom der en fiskemand, der ville volde ondt. Én efter én tog han dem op i sit net, skont med halen de slog fortvivlede spjæt.
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej

3. Fiske-manden så på de tre små fisk og lo. - Her er jo knap nok til en mundfuld eller to! Så smed han dem alle sammen ud igen, og de tre små fisk, de svømmede hjem.
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej

4. Nu har jeg fortalt jer om de tre små fisk, som nær var havnet på en fiske-handlers disk. De tre små fisk, de svømmede rundt, for deres mor havde sagt, at svømning var sundt.
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej
Vigada, vugada, vigada, vugada vum bum bej

Historien er vist af Bjarke, Ulrikke, Nikoline, Sophie Søs, Sophie og Alexander O.

Find røde bogstaver, del disse ord i stavelser med en streg og stav dem højt med stavelses-delning - og husk det bløde d, så du kan lære det videre til dine børn....
 Eks.

s v ø m m e d e

s - v - ø - m svøm m - e me svømme d - e de svømmede

s v ø m m e d e

f i s k e t u r

f i s k e n e t

p l u d s e l i g

v e n n e r n e

f i s k e m a n d

Vedlegg 8 (Eksempel på elevenes lesetekster)

De tre børn, Carl Emil, Lis og Ib, bygger LEGO-huset.

- Jeg bygger en mur op her, siger Lis.
- Jeg bygger et tag på, siger Carl Emil.
- Det er ikke et lille hus, siger Ib.

- Det skal være et **stort** hus, siger de i kor.

Nu bygger de tre børn et stort LEGO-hus.
Det LEGO-hus er stort nok
til LEGO-dukker af far, mor og børn.

Det LEGO-hus er også stort nok
til at LEGO-mænd kan øve karate i det!

- Aaah, siger Ib. Nu duf-ter her godt! Mmmm.
- Ja, siger Carl Emil. Her dufter af kakao. Mmmm.
- Ja, siger Lis. Og her dufter af mors kage. Mmmm.

- Kom og få kage, siger mor. Pas på! Den er varm!
- Den ser god ud, siger Carl Emil. Og dufter godt.
- Den ser læk-ker ud! siger Ib.
- Den ser fin ud med gla-sur, siger Lis.
- Tak for kage, siger de tre børn i kor.

Far siger:

- Rrrrrrr pyyyyh zzzzzz.... Rrrrrrr pyyyyh zzzzzz....
- Far slås *ikke* med sin avis mere.

Jens siger: - Og nej! Denne side er ikke sponsoreret af LEGO.